

Aan: Gemeenteraad Gemeente Gemert-Bakel en B&W Gemeente Gemert-Bakel
Betreft: Onderwijshuisvesting

Datum: 20 juli 2021

Geachte gemeenteraadsleden, geachte leden college B&W,

Met dit schrijven willen de besturen van de onderwijsinstellingen met locaties voor primair (basis)onderwijs (PO) en voortgezet onderwijs (VO) in de gemeente Gemert-Bakel uw aandacht vragen voor de huisvesting van de kinderen en de leerkrachten in onze schoolgebouwen. Het betreft de onderwijsinstellingen Vereniging de Pandelaar, Stichting PlatOO, Stichting GOO en Onderwijsstichting De Peel. Als schoolbesturen nemen wij het initiatief in het opstellen van een visie op toekomstbestendige schoolgebouwen, een meerjaren-werkprogramma voor onderhoud, renovatie en verduurzaming van onze schoolgebouwen, alsmede in het opstellen van een gezamenlijk perspectief voor wijk/kern-gerichte aanpak van verwachte groei en krimp. Wij vragen u om ons initiatief en onze inzet te ondersteunen met betrokkenheid (zoals ambtelijke inbreng), gepast vigerend beleid en meerjarige investeringsprogramma's. Dit gezamenlijke initiatief tot een integrale aanpak naar toekomstbestendige schoolgebouwen ligt in het directe verlengde van de op 31 mei 2021 door de schoolbesturen en de gemeente ondertekende intentieverklaring om te komen tot een convenant Duurzame Schoolgebouwen.

Maatschappelijke rol

Onderwijs vervult een belangrijke maatschappelijke rol. In formele termen gaat het hierbij om persoonlijke ontwikkeling versterken ('Bildung'), socialisatie (sociale en maatschappelijke ontwikkeling van kinderen bevorderen, kwalificatie (leren van kennis en vaardigheden) en allocatie (kinderen opleiden voor een goede positie op de arbeidsmarkt). Daarin is er aandacht voor de passendheid van het onderwijs, aansluitend op de mogelijkheden en talenten van ieder individueel kind; passend onderwijs biedt gelijke kansen en is inclusief. Vanuit deze maatschappelijke rol is de aanwezigheid van PO en VO in een gemeente een basis voor een goed leefklimaat voor de inwoners en voor een goed vestigingsklimaat voor bedrijven. De gemeente Gemert-Bakel is in de goede omstandigheid dat er een breed onderwijsaanbod is. Voor het PO uit zich dat in de aanwezigheid van een veelvoud aan scholen met een breedte aan karakteristieken, waaronder bijzonder en openbaar basisonderwijs inclusief speciaal basis onderwijs (SBO). Voor het VO uit zich dat in de aanwezigheid van scholen voor pro, vmbo (basis, kader, theoretisch-mavo), havo en vwo (inclusief gymnasium). Deze aanwezige breedte in het aanbod staat onder druk door demografische ontwikkelingen en door versterkte mobiliteit van kinderen naar omliggende gemeenten. De schoolbesturen koesteren de huidige breedte van het aanbod voor PO en VO en zien die huidige breedte als van grote waarde en willen zich gezamenlijk inzetten om die breedte te handhaven, ten bate van de kinderen, ten bate van de leefbaarheid voor alle inwoners van de gemeente. Met deze inzet zoeken wij verbinding met lokale maatschappelijke partners (zoals bedrijven, zorg- en welzijnsinstellingen, woningcorporaties, sportverenigingen en culturele instellingen) en met de gemeente.

Aantrekkelijke schoolgebouwen

Aansprekend onderwijs begint bij goede onderwijskwaliteit, verzorgt door kundige en betrokken leerkrachten en docenten. Hierbij zijn aantrekkelijke, toekomstgerichte schoolgebouwen cruciaal. Ze stimuleren en faciliteren, omdat de schoolgebouwen mede bepalend zijn voor de leersituatie zoals

die voor de kinderen vanuit de onderwijsvisie ingericht kunnen worden. Toekomstgerichte schoolgebouwen zijn een fijne leer- en werkplek, zijn duurzaam (NOM of Beng), zijn nabij in dorpskern of wijk (spreiding), goed bereikbaar (veilige infrastructuur) en verbonden met de omgeving – ze bieden in bredere zin gepaste ruimte voor ontmoeting van diverse sociale groepen. Als wij de huidige schoolgebouwen spiegelen aan dit wensbeeld, dan moeten we constateren dat er directe knelpunten zijn in onderhoud en renovatie – voor diverse schoolgebouwen is er dringend behoefte aan versterking van het binnenklimaat en duurzaamheid. Er zijn tevens vraagstukken t.a.v. de toekomstige nabijheid van basisonderwijs in sommige dorpskernen en wijken. Ook zijn er vraaggestuurde ontwikkelingen (zoals ontwikkelingen in schoolvoorkeuren van ouders en de ontwikkeling van nieuwbouw wijken) die maken dat het belangrijk is de symbolische vinger-aan-de-pols te houden en om pro-actief in te steken op de ontwikkeling van aantrekkelijke schoolgebouwen. Wij willen hierbij als schoolbesturen benadrukken dat in dezen zowel het niveau van de investeringen van belang is, als ook de continuïteit van de investeringen. Het is van groot belang dat er een geleidelijkheid is in de ontwikkelingen voor de breedte van het aanbod; een investeringsbeleid met pieken en dalen leidt tot ondoelmatigheid en mogelijk zelfs tot aantasting van de gekoesterde diversiteit.

We zien de afgelopen jaren een daling in de populariteit van het Macropedius en een uitstroom van basisschoolleerlingen naar andere gemeentes (Deurne, Helmond, Uden). Daarin speelt mee dat scholen in omliggende gemeenten aantrekkelijke onderwijsconcepten hebben gecombineerd met een eigentijds modern schoolgebouw. Een aantrekkelijk havo-vwo schoolgebouw in Gemert is een noodzakelijkheid om de regionale positie terug te kunnen pakken. We zien daarin een wisselwerking met PO waarbij de uitstroom uit het VO een toekomstig effect zal hebben op het leefklimaat en de toekomstige instroom op het PO.

De PO-VO samenwerking in Gemert-Bakel krijgt steeds meer inkleuring wat ten goede komt aan de ontwikkeling van kinderen in Gemert-Bakel e.o. Dit is iets wat we de komende jaren graag samen verder willen uitbouwen.

Initiatief

Als schoolbesturen nemen wij het initiatief tot het opstellen van

- een visie op toekomstbestendige schoolgebouwen,
- een meerjaren-werkprogramma voor onderhoud, renovatie en verduurzaming van schoolgebouwen,
- een gezamenlijk perspectief voor wijk/kern-gerichte aanpak van verwachte groei en krimp.

Dit zullen “groei-documenten” moeten worden die we gezamenlijk jaarlijks evalueren en bijstellen; de eerste versies van deze drie documenten moeten er aan het einde van het schooljaar 2021/2022 (juni 2022) liggen. Daartoe stellen wij een permanente werkgroep in die 6 a 7 keer per jaar bijeen zal komen. Beoogde samenstelling ‘werkgroep duurzame schoolgebouwen’:

- Ali Sori, manager bedrijfsvoering Onderwijsstichting De Peel
- Wessel Visser, facilitair manager Stichting GOO
- Bureau Laride, namens Stichting Platoo en Vereniging de Pandelaar
- Vacature, beleidsmedewerker Gemert-Bakel

Wij vragen u om ons initiatief en onze inzet te ondersteunen met betrokkenheid (zoals ambtelijke inbreng), gepast vigerend beleid en meerjarige investeringsprogramma's.

Financiering

Een meerjaren-werkprogramma vraagt om investeringen; investeringen vragen om financiering. Het behoud van de breedte van het onderwijsaanbod PO en VO in de gemeente Gemert-Bakel vanuit het geschetste wensbeeld op toekomstgerichte schoolgebouwen vraagt om sterk beleid en krachtige investeringen. Het IHP heeft hiertoe een aanzet gegeven. Als schoolbesturen ondersteunen we de prioriteiten in het IHP, echter alleen dan als er nu een concrete planning komt van alle genoemde prioriteiten én er ook daadwerkelijk financiële middelen op de gemeentelijke begroting worden gereserveerd om als die prioriteiten te realiseren. Er is behoefte aan duidelijkheid en perspectief.

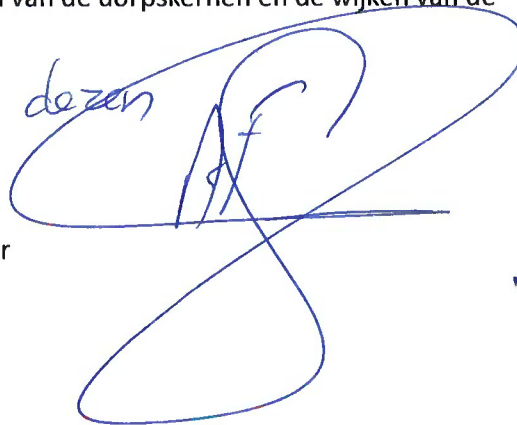
En daarmee zijn we er niet: scholen ontvangen als component van de lumpsum-bekostiging middelen voor de financiering van onderhoud. Deels worden deze middelen door de scholen doorgezet naar de gemeente (de Pandelaar en MFAs Stichting GOO). Wij vragen de gemeente nadrukkelijk om haar verantwoordelijkheid te nemen met de doorgezette middelen en hiertoe een meerjarenvisie en -programma voor onderhoud voor de betreffende schoolgebouwen/MFA's te ontwikkelen. Voor versterking van binnenklimaat en voor op verduurzaming gericht onderhoud zijn bij provincies en nationale overheid doelsubsidies beschikbaar. Wij vragen de gemeente om aanvragen hierin vanuit de schoolbesturen ruimhartig te cofinancieren.

Wie kiest wordt gekozen

Onder het motto "wie kiest wordt gekozen" doen de besturen van De Pandelaar, PlatOO, GOO en Onderwijsstichting De Peel een dringend beroep op de gemeenteraad en het college van B&W om samen met ons krachtig te investeren in aansprekende, toekomstgerichte schoolgebouwen. In een goede balans met inzet op terreinen als woningbouw en werkgelegenheid, is een breedte aan aansprekend onderwijs een basis voor de leefbaarheid van de dorpskernen en de wijken van de gemeente Gemert-Bakel.

Met hartelijke groet,

namens dezen

S. Kusters, interim directeur / bestuurder De Pandelaar
A. Martens, bestuurder PlatOO
A. Bressers, bestuurder Commanderij College
A. Groen, bestuurder GOO